

[Etusivu](#) > ... > [Sinun Oikeutesi](#) > [Rikoksen Uhri](#) > [Korvaukset](#) > [Jos Korvaushakemustani Käsitellään Tässä Maassa](#) > [Czechia](#)

Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Sisällön tuottaja:

Tšekki

Tšekki

Millaisista rikoksista korvausta voi saada?

Tšekki myöntää rahallista apua henkilövahinkoa kärsineille rikoksen uhreille ja rikoksen seurauksena kuolleiden uhrien omaisille. Rahalliseen apuun on oikeus myös ihmisarvoa loukkaavien seksuaalirikosten uhreilla ja hyväksikäytetyillä lapsilla.

Millaisista vahingoista korvausta voi saada?

Rahallisen avun tarkoituksena on auttaa uhria selviytymään rikoksen seurauksena heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta. Se ei syrjäytä rikosentekijän velvollisuutta korvata uhrille aiheuttamia vahinkoja.

Omaiset saavat rahallisen avun kertakorvauksena. Henkilövahinkoa kärsineet uhrin voivat hakea rahallista apua niin ikään kertakorvauksen muodossa (jonka suuruus riippuu aiheutuneiden seurausten vakavuudesta) tai vaatia korvausta aiheutuneista hoitokuluista tai ansionmenetyksistä. Ihmisarvoa loukkaavien seksuaalirikosten uhrin tai hyväksikäytetyt lapset voivat hakea korvausta heille aiheutunutta henkistä kärsimystä lieventävän terapian kustannuksista.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Kyllä, rikoksen uhrina kuolleen henkilöiden omaisilla on oikeus rahalliseen korvaukseen, jos omainen on kuolleen vanhempi, puoliso, rekisteröity kumppani, lapsi tai sisarus, joka kuoleman ajankohtana asui kuolleen kanssa samassa taloudessa, tai jos omainen on henkilö, jonka elatuksesta kuollut huolehti tai oli velvollinen huolehtimaan.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Tässä tapauksessa oikeutta rahalliseen apuun ei ole.

Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU:n jäsenvaltion kansalainen?

Kyllä, jos jouduit rikoksen uhriksi Tšekissä, jolloin edellytyksenä on, että sinulla on vakituinen asuinpaikka tai asut laillisesti jossakin toisessa EU-maassa tai olet laillisesti Tšekissä yli 90 päivän ajan tai olet hakenut Tšekissä kansainvälisoikeudellista suojelua (*mezinárodně právní ochrana*) tai sinulle on myönnetty turvapaikka

tai toissijainen suojelu tai tapauksen mukaan kansainvälisen sopimuksen ehtojen mukaisesti.

Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voin, millä edellytyksillä?

Jos olet Tšekin kansalainen, sinulla on oikeus Tšekiltä saatavaan rahalliseen apuun riippumatta siitä, missä maassa rikos, jonka uhriksi jouduit, tapahtui.

Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

Kyllä, tämä on edellytys korvauksen hakemiselle.

Onko odotettava mahdollisen poliisi- tai rikostutkinnan tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Tutkinnan tuloksia ei tarvitse odottaa. Rahallista apua voidaan myöntää, jos lainvalvontaviranomaisten siihenastisen tutkinnan perusteella on kiistatonta, että rikos on tapahtunut ja että lakisääteiset edellytykset oikeudelle saada rahallista apua täyttyvät.

Onko ensin haettava korvausta rikoksentekijältä (jos hänet on tunnistettu)?

Jos oikeutta rikoksentekijältä haettavaan korvauksiin ei käytetä, rahallista apua voidaan pienentää tai se voidaan jättää kokonaan myöntämättä.

Voinko saada korvausta, vaikka rikoksentekijää ei ole tunnistettu tai tuomittu? Jos voin, mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Tässä tapauksessa on tarpeen määritellä, onko rikoksentekijä tuntematon vai onko kyse siitä, ettei rikoksesta syytettyä ole todettu syylliseksi – vaikka on kiistatonta, että rikos on tapahtunut (ts. rikos tehtiin, mutta tekijä voi olla myös joku toinen). Tässä tapauksessa uhrilla on oikeus rahalliseen apuun. Jos tekijä on sen sijaan vapautettu siitä syyistä, ettei teko, josta häntä syytetään, ole rikos, oikeutta rahalliseen apuun ei voi olla. Korvaushakemus tutkitaan ensisijaisesti lainvalvontaviranomaisten keräämän aineiston pohjalta. Hakijan on osoitettava aiheutuneen vahingon suuruus ja tapauksen mukaan huomioon otettavat vaateet (hoitokulut ja ansionmenetykset).

Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Korvausta on haettava kahden vuoden kuluessa siitä, kun sait tietää vahingosta, mutta viimeistään viiden vuoden kuluttua rikospäivästä. Kun jompikumpi näistä määräajoista umpeutuu, oikeus saada korvausta lakkaa. Ihmisarvoa loukkaavan seksuaalirikoksen alaikäinen uhri voi tehdä hakemuksen kahden vuoden kuluessa siitä, kun hän on tullut täysi-ikäiseksi, tai viiden vuoden kuluessa rikospäivästä, sen mukaan kumpi näistä on myöhempi.

Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?

a) Rikoksen uhrin osalta:

– aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:

- *vahingosta aiheutuneet terveydenhoitokulut (sairaanhoito – avo- ja sairaalahoito, toipuminen) – KYLLÄ*
- *siltä osin kuin on kyse suoraan terveydentilan parantamiseen liittyvistä kuluista, vahingosta aiheutuneet lisätarpeet tai -kulut (mm. huolenpito ja apu, tilapäinen tai jatkuva hoito, pitkäaikainen kuntoutus ja fysioterapia, asuntoon tehtävät muutokset, erityisapuvälineet jne.) – KYLLÄ*

- *pysyvä vammautuminen (invaliditeetti ja muut pysyvät vammat)*
  - *ansionmenetykset hoidon aikana ja sen jälkeen (ml. ansionmenetysten lisäksi ansaintakyvyn menetys, elatusavun heikentyminen yms.) - KYLLÄ*
  - *ansiomahdollisuuksien menetykset - EI*
  - *vahinkotapahtumaan liittyvistä oikeudellisista menettelyistä aiheutuvat kustannukset (esim. asianajokulut ja tuomioistuinmaksut) - EI*
  - *korvaus varastetuista tai vahingoittuneista henkilökohtaisista tavaroista - EI*
  - *muut - EI*

- *psykkiset vahingot:*

- *uhrin kipu tai kärsimys - EI*

b) oikeudenhaltijoiden tai uhrin omaisten osalta:

- *aineelliset (muut kuin psyykkiset) vahingot:*

- *hautauskulut - EI*
- *terveydenhoitokulut (esim. lähiomaisen saama psykoterapia, avo- ja sairaalahoito, kuntoutus) - EI*
- *elatusavun tai ansiomahdollisuuksien menetys - EI*

- *psykkiset vahingot:*

- *omaisten tai oikeudenhaltijoiden kipu tai kärsimys / jälkeenjääneille maksettava korvaus uhrin kuoltua - EI*

Maksetaanko korvaus kertasummana vai kuukausierinä?

Rahallinen apu maksetaan kertakorvauksena.

Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?

Rikosrekisteri ei ole ratkaiseva seikka sen kannalta, onko uhrilla oikeus rahalliseen apuun, mutta kieltäytyminen yhteistyöstä lainvalvontaviranomaisten kanssa rikoksen selvittämisessä merkitsee sitä, ettei rahallista apua voida myöntää. Apua ei myöskään voida myöntää henkilölle, joka on osallistunut rikokseen kumppanina.

Tarvittavasta yhteistyöstä kieltäytyminen rahallista apua koskevassa menettelyssä voi johtaa menettelyn lopettamiseen tai korvausvaatimuksen hylkäämiseen.

Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Rahallinen apu voidaan jättää myöntämättä vain, jos on selvää, ettei taloudellinen tilanteesi ole heikentynyt rikoksen vuoksi.

Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Jos olet jollakin tavalla myötävaikuttanut vahingon syntymiseen, rahallista apua voidaan pienentää tai se voidaan kokonaan evätä.

Miten korvauksen määrä lasketaan?

Uhri, jolle on aiheutunut vähäinen ruumiinvamma, voi hakea 10 000 Tšekin korunan suuruista kertakorvausta.

Uhri, jolle on aiheutunut vakava ruumiinvamma, voi hakea 50 000 Tšekin korunan suuruista kertakorvausta.

Kertakorvauksen sijasta uhri, jolle on aiheutunut ruumiinvamma, voi hakea enintään 200 000 Tšekin korunan suuruista rahallista apua, joka vastaa toteen näytettyjä hoitokuluja ja/tai ansionmenetyksiä.

Omaisilla on oikeus 200 000 Tšekin korunan suuruiseen kertakorvaukseen, lukuun ottamatta sisaruksia, joilla on oikeus 175 000 Tšekin korunan suuruiseen apuun.

Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?

Henkilövahinkoa kärsineelle rikoksen uhrille tai uhrin omaiselle voidaan myöntää enintään 200 000 Tšekin korunaa (rikoksen seurauksena kuolleen uhrin sisarukselle enintään 175 000 Tšekin korunaa). Lisäksi pätee, että kuolemantapauksessa omaisille myönnettävä rahallinen apu voi olla yhteensä enintään 600 000 Tšekin korunaa. Jos omaisia on enemmän, myönnettyä apua pienennetään suhteessa siten, ettei sen enimmäismäärä ylity.

Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?

Kyllä.

Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) mahdollisesti saamieni korvausten määrä viranomaisen tai muun elimen maksamasta korvauksesta?

Vain, jos kyseessä oleva vakuutus kattaa tekijän velvollisuuden korvata aiheutuneet vahingot, mikä Tšekin oikeudessa on käytännössä mahdollista liikenne- ja työtapaturmien tapauksessa.

Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voin, millä edellytyksillä?

Rahallisesta avusta ei makseta ennakkoa.

Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?

Kyllä, rahallisen avun sallittuun enimmäismäärään asti.

Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?

- valtakirja ja tapauksen mukaan todiste sukulaissuhteesta uhuriin
- uhrin kuolintodistus
- jäljennös poliisin tutkintapöytäkirjasta
- kopio tuomioistuimen päätöksestä
- terveydentilaa koskevat asiakirjat
- laskut sairaalahoidosta tai vastaavista kuluista
- laskut hoitokuluista
- tulotodistukset

Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?

Ei.

Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?

Tšekin oikeusministeriö.

Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?

Tšekin oikeusministeriöön.

Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?

Ei.

Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (likimäärin)?

Korvauksista tulisi päättää 3 kuukauden kuluessa.

Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?

Tekemällä hallinnollisen valituksen tuomioistuimelle.

Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja korvaushakemuksen tekemistä koskevat tiedot?

[Tšekin oikeusministeriön](#) verkkosivuilta, rikosten uhrien apuun keskittyviltä kansalaisjärjestöiltä tai Tšekin ehdonalais- ja sovittelupalvelulta (*Probační a mediační služba*).

Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemisestä?

Ei.

Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (lakimieheltä)?

Kyllä, mutta omalla kustannuksella.

Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?

Suurimpiin kuuluu *Bílý Kruh Bezpečí* -niminen kansalaisjärjestö. Rikoksen uhreja auttaa myös Tšekin ehdonalais- ja sovittelupalvelu (*Probační a mediační služba*). Asiantuntija-apua antavat myös tahot, jotka on rekisteröity [rikoksen uhreille apua tarjoavien yhteisöjen rekisteriin](#). Tähän sisältyvät psykologiset palvelut, sosiaalinen neuvonta, oikeusapu, oikeudellisen tiedon tarjoaminen ja mahdollisuus osallistua niin sanottuihin restoratiivisiin ohjelmiin suhteiden palauttamiseksi ja aiheutuneen vahingon korjaamiseksi.

■ Päivitetty viimeksi: 22/08/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan

komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.